

PROCES VERBAAL VAN VERHOOR VAN GETUIGE-DESKUNDIGE

Op verzoek van de BuitenParlementaire OnderzoeksCommissie 2020 (BPOC2020) heb ik, mr. Frank Stadermann, vandaag als getuige-deskundige gehoord een persoon die mij opgaf te zijn:

Naam: Sjoerd Knobben

Geboortedatum: 5 mei 1988

Geboorteplaats: Emmeloord

Beroep: klinisch psycho-neuro-immunologisch therapeut (KPNI)

De getuige-deskundige heeft het volgende verklaard:

Ik beloof dat mijn hierna volgende relaas naar eer en geweten zal zijn. U mag mijn verklaring beschouwen alsof hij onder ede is afgelegd.

Ik ben van huis uit psycholoog (universitair). Daarna ben ik gaan werken in een huisartsenpraktijk als praktijkondersteuner. Daarnaast had ik nog een andere functie als psycholoog, onder meer bij een verslavingszorginstelling. Zo'n drie jaar terug ben ik met mijn eigen praktijk begonnen als klinisch psycho-neuro-immunologisch therapeut. Daarnaast werk ik nu nog bij een ggz-instelling voor mensen met algemene klachten van psychische aard. Ik houd mij bezig met de psycho-immunologie. Psycho-immunologie is een wetenschappelijk veld. Onderzocht wordt waarom mensen ongezond zijn of klachten hebben. Men kan dan daarop een therapie toepassen. Ik geef u een voorbeeld. Stel, iemand komt bij mij en heeft een ontsteking. Dan onderzoek ik wat de oorzaak van die ontsteking kan zijn. Dat kan een gebrek aan vitaminen zijn, maar ook, wanneer dit uit de anamnese komt, een gebrek aan sociale contacten. Wanneer er uit het onderzoek blijkt dat de betrokkene een gebrek aan vitaminen heeft, dan adviseer ik hem om extra vitaminen te nemen, maar als de oorzaak van de klachten naar mijn idee ligt in een gebrek aan sociale contacten, dan ligt de oplossing natuurlijk niet meteen voor het oprapen. Dan ga ik met de betrokkene in gesprek om te kijken hoe hij wat meer sociale contacten kan op- of uitbouwen.

Mijn opvatting is dat vitamine D bij het coronaprobleem een belangrijke rol speelt. Ik leg u dit aldus uit. In de reguliere gezondheidszorg wordt als norm aangehouden dat een gezond mens vijftig nanomol vitamine D per liter bloed heeft. Er zijn echter heel veel wetenschappers die het daarmee niet eens zijn. Zij houden aan dat een gezond mens tenminste tachtig of misschien zelfs wel honderd nanomol vitamine D per liter bloed dient te hebben. Zo bestaat er een zogenaamde vitamine D council. Dat is een organisatie van onafhankelijke wetenschappers die betogen dat de norm van vijftig nanomol die de reguliere medische wetenschap aanhoudt, te laag is. Ik kan u dit ook evolutionair verklaren. Het zijn met name, ook nu nog, de mensen die zich veel buiten bevinden, die een grote hoeveelheid vitamine D in hun bloed hebben. Bijvoorbeeld boeren in Peru of Afrikaanse stammen die nog traditioneel buiten leven. Dit blijkt uit wetenschappelijke studies.

Gebleken is dat bij coronapatiënten het vitamine D-gehalte in het bloed een belangrijke rol speelt. Er is een ontegenzeggelijk verband tussen het optreden van COVID-19 en de hoogte van het gehalte vitamine D in het bloed. Er is een groot gerandomiseerd onderzoek verricht waarbij een controlegroep geen vitamine D kreeg toegediend en een andere, veel grotere groep, kreeg wel vitamine D toegediend. In de kleinere groep, dat was de controlegroep, overleden enkele mensen. In de grote groep waar de mensen vitamine D kregen toegediend, overleed niemand. Ik heb het hier over een onderzoek waarover is gepubliceerd. De titel van het artikel luidt: "The Effect of calcifediol treatment and Best Available Therapy versus best available therapy on intensive care unit admission and mortality among patients hospitalized for COVID-19". Het is recent gepubliceerd in de *Journal of Steroid Biochemistry and Molecular Biology*.

Daarnaast zijn er nog veel meer onderzoeken die bewijs aanleveren dat vitamine D voor de gezondheid van de mens en de immuniteit van essentieel belang is. Hiermee lijkt mij dus aangetoond dat COVID-19 patiënten belang hebben bij toediening van vitamine D. Dat geldt overigens voor de algehele populatie. Of zij dat nu doen door zich in de zon te begeven of door vitamine D te slikken, het gaat erom dat die vitamine D essentieel is. Ik kan niet beoordelen of COVID-19 patiënten een vitamine D-gehalte in hun bloed hebben dat lager ligt dan de door de reguliere gezondheidszorg aangehouden norm van vijftig nanomol. Dat weet ik gewoonweg niet.

Overigens wil ik ook benadrukken dat vitamine D niet alleen curatief is, maar ook preventief. Dat volgt eigenlijk al uit wat ik hiervoor heb gezegd. Mijn kritiek op het huidige beleid is dat bij de bestrijding van de ziekte onvoldoende aandacht wordt gegeven aan de vitamine D component. Er wordt bij coronapatiënten niet gericht gestuurd op het toedienen van extra vitamine D. Naar mijn weten gebeurt het niet dat in de reguliere gezondheidszorg extra aandacht wordt gegeven aan vitamine D. Ik noemde u hierboven één artikel met betrekking tot het belang van vitamine D, maar er zijn meerder artikelen waarin een verband wordt gelegd tussen een tekort aan vitamine D en het vóórkomen van COVID-19. Voor het uitbreken van de coronacrisis was er al een overvloed aan literatuur waarin in zijn algemeenheid een verband werd gesignaleerd tussen het vóórkomen van ziektes en een gebrek aan vitamine D. Voorts memoreer ik nog een recente publicatie waaruit blijkt dat vitamine D in staat is om virussen en bacteriën te doden. Dat artikel is gepubliceerd in de *Journal of Internal Medicine* en draagt de titel "*The link between vitamin D and COVID-19: distinguishing facts from fiction.*" Ook dit artikel leert dus, zoals de titel zegt, dat vitamine D een probaat middel is om het coronavirus te bestrijden. Mijn kritiek op het huidige beleid is dus dat we veel meer mensen zouden kunnen genezen en de ziekenhuizen zouden kunnen ontlasten wanneer we het vitamine D-gehalte bij mensen op een hoger peil zouden brengen. Ik ben er ook heilig van overtuigd dat, wanneer meer gefocust zou worden op een juiste vitamine D-huishouding, dat van grote invloed zou zijn op de mate waarin de overheid de diverse coronamaatregelen zoals lockdowns, anderhalve meter etc, meent de moeten treffen.

Overigens geldt dat ook andere vitaminen, mineralen en levensstijl van groot belang zijn voor onze gezondheid en dus ook een preventieve werking hebben voor wat betreft corona. Ook daarvoor mis ik aandacht in het officiële beleid. Ook beweging is belangrijk als preventie.

Het beleid van de overheid maakt dat wij op alle mogelijke manieren nog ongezonder gaan leven dan we al deden. We bewegen minder, we zijn minder buiten, we mogen niet naar de sportschool, sociaal contact wordt bemoeilijkt, en we worden bang gemaakt. Dat is allemaal ernstig, want al deze factoren leiden tot chronische stress. Die stress leidt weer tot aantasting van het immuunsysteem. De chronische stresstoestand waarin wij als gevolg van de angst en de maatregelen worden gebracht, maakt ons minder gezond.

In mijn eigen praktijk neem ik waar dat mijn patiënten als gevolg van de maatregelen angstiger, depressiever, en gestreter zijn. Zij voelen zich meer geïsoleerd en dat is uiteraard slecht voor hun gezondheid. Mijn eigen ervaring sluit aan bij onder meer een wetenschappelijk artikel uit 2017, geplaatst in het tijdschrift *BMC Psychiatry* 17(1), 97. Uit dat onderzoek blijkt dat gevoelens van isolatie leiden tot een toenemende vraag naar gezondheidszorg, tot depressie, en tot suïcide. De mens is een sociaal dier. Als gevolg van de evolutie ervaren onze hersenen het eenzaam zijn als een gevaar. Dat leidt weer tot stress met de gevolgen zoals hierboven omschreven. Dit is maar één artikel, maar er is zoveel over dit onderwerp gepubliceerd.

Ter afsluiting zou ik nog dit willen zeggen. De maatregelen die de overheid treft zijn tegennatuurlijk en zij bezorgen ons stress. Die stress leidt ertoe dat onze immuniteit naar beneden gaat en dat maakt ons

vatbaarder voor iedere denkbare ziekte, dus ook kanker, auto-immunziektes, diabetes type 2, om maar een aantal te noemen.

Leiderdorp
15 november 2020

Voorgelezen, volhard en ondertekend,

.....

Sjoerd Knobben

.....

Mr. F. Stadermann